

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

FYI:

Angående formelsamling till tentan. Det kommer att finnas formler för investeringskalkylering på tentan men inte för produktkalkylering och inte heller ekonomiska nyckeltal. Ni ska lära er nyckeltalen för likviditet (Kassalikviditet, Balanslikviditet, Rörelsekapital), soliditet och räntabilitet (R_e , R_t , R_{sys}) samt vinstmarginal och kapitalomsättningshastighet samt veta hur de hänger ihop. Övriga nyckeltal skall ni känna till men kommer inte behöva räkna på.

LINKÖPINGS TEKNISKA HÖGSKOLA

*Institutionen för Ekonomisk och Industriell utveckling, IEI
Avdelningen för Industriell Ekonomi*

ONSDAGEN den 24 OKTOBER 2012, kl. 14-18

SAL: TER1, TER2, TERC

Provkod: TEN1

Antal uppgifter: 12

Antal sidor: 17

Om skrivningen

Miniräknare med tömda minnen får användas. Kontroll kan komma att ske. Inprogrammerade uppgifter jämförs med fusk och ärendet överlämnas till disciplinnämnden.

Skriv ditt AID på varje sida innan du lämnar skrivsalen.

Vid varje uppgift finns angivet hur många poäng en korrekt lösning ger. Sammanlagt kan högst 50 poäng erhållas.

För godkänt krävs 27 poäng.

För betyget 4 krävs 35 poäng

För betyget 5 krävs 43 poäng.

Skriv tydligt. Oläsliga lösningar kan givetvis inte rättas och därmed inte ge några poäng.

Det är viktigt att lösningsmetod och bakomliggande resonemang redovisas fullständigt. Använd allmänt accepterade metoder, dvs de som behandlats i kursen, för att lösa uppgifterna.

Lycka till!

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 1: Nollpunkt (4 poäng)

Stig AB är ett företag som har agentur på bordtennisbollar av ett känt märke. Bollarna säljs till sportbutiker och grossister för 1,76 kr /styck. Kostnaderna består av varukostnad som är 1,20 kr per boll. Lönekostnaden uppgår till sammanlagt 78 000 kr plus provisioner på 5% på försäljningsbeloppet. Övriga kostnader som är förknippade med personalen (arbetsgivaravgift, utbildning, sjukvård m.m.) beräknas till 74 700 kr/ mån. Hyran för lokalen uppgår till 18 000 kr i månaden och övriga fasta kostnader beräknas till 10 000 kr per månad.

- a) Vad blir resultatet för månaden om företaget säljer 1 miljon bollar? (2P)
b) Beräkna nollpunktsvolymen! (2P)

a)Försäljningsintäkter

Bollförsäljning	1,76	1000000	1760000
Kostnader			
Bollar	1,2	1000000	1200000
Lönekostnad			78000
Provisioner	0,05		88000
Övriga personalkostn			74700
Hyra lokal			18000
Övriga fasta kostnader			10000
SUMMA KOSTNADER			1468700
RESULTAT			291300

b)

Rörlig kostnad			1000000 st	per styck	
Bollar	1,2	1000000	1200000	1,2	
Provisioner	0,05	1760000	88000	0,088	88000
				1,288	kr/boll
Fasta kostnader				78000	
Övriga personalkostn				74700	
Hyra lokal				18000	
Övriga fasta kostnader				10000	
SUMMA FASTA KOSTNADER				180700	
Nollpunktsvolym		$1,76x - (1,288x + 180700) = 0$			

$$0,472x = 180700$$

$$x = 382839$$

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 2: Bidragskalkyl (2 poäng)

Datormagasinet säljer personaldatorer och kringutrustning som t.ex. scanners och skrivare. Företaget funderar på att göra ett direktutskick av en broschyr till mindre företag. Broschyren och utskicket beräknas kosta 60 000 kr. Man räknar med en ökad försäljning på 180 000 kr tack vare direktreklamen. Särkostnaden är 70% av den ökade försäljningen. Företaget har för närvarande en hyreskostnad på 23 000 kr, och övriga kostnader (löner, försäkringar, avskrivningar) på 90 000 kr. Gör en bidragskalkyl för att se om marknadsföringsåtgärden lönar sig.

Bidragskalkyl		
Särintäkt Ökad försäljning		180000
Särkostnad Varukostnad	0,7	126000
Reklamkostnad		60000
Täckningsbidrag		-6000

Svar: Nej, marknadsföringsåtgärden lönar sig inte.

Uppgift 3: Trång sektion (4 poäng)

AB Watskii tillverkar tre flytvästar för hundar, Guard, Sail och Rescue av samma material och med samma maskiner. Följande gäller;

	Guard	Sail	Rescue
Material per styck	2 kg	0,8 kg	3 kg
Maskintid per styck	1 tim	2,5 tim	4 tim
Särkostnad per styck	32 kr	18 kr	51 kr
Försäljningspris per styck	65 kr	55 kr	112 kr
Beräknad maximal försäljning vid angivet pris	4000 st	2000 st	1000 st

- Anta att maskintiden är företagets trånga sektion och begränsad till 6000 timmar. Beräkna vilken sammansättning av företagets produktion som är lönsammast!
- Anta att material är företagets trånga sektion och begränsad till 5 300 kg. Beräkna vilken sammansättning av företagets produktion som är lönsammast!

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 4: Investeringskalkylering (3 poäng)

1. a) Vad är en minimikalkyl och när kan det vara aktuellt att använda en sådan? (1P) $RK/st = \text{självkostnaden} / st \text{ enl. minimikalkyl} + \text{absolut lägsta pris}$
- b) Vad är en fördelningsnyckel(0,5P) *man fördelar de indirekta kostnaderna på kostnadsbärare, påläggsbas, tex dL , antal, maskintimme*
- c) Varför är det viktigt att välja rätt fördelningsnycklar vid produktkalkylering? (0,5P) *För att få en rättvis fördelning av kostanderna*
- d) När använder man förkalkyler och efterkalkyler? (1P)
Se sid 249 Nancy Holmström

Uppgift 5: Investeringskalkylering (6 poäng)

Ett livsmedelsproducerande företag står inför två möjliga investeringar:

Investering 1

En maskin för ”burkning” av tomater.

Maskinen kostar 1 200 000 kr och hela summan betalas vid inköpstillfället.

Maskinen kommer att hålla i 8 år och vara helt obrukbar i slutet av denna period.

Maskinen kommer att producera uppskattningsvis 100 000 burkar tomater om året.

Försäljningspriset kommer att vara 6 kr per burk och företaget räknar med att sälja 100 000 burkar per år och för att kunna producera dessa burkar behöver företaget råvaror för 2 kr per burk.

Maskinen kommer att underhållas för 30 000 kr om året.

Investering 2

En maskin för ”burkning” av ärtor.

Maskinen kostar 1 000 000 kr och hela summan betalas vid inköpstillfället.

Maskinen kommer att ha en teknisk livslängd på 10 och en ekonomisk livslängd på 7 år och maskinen kommer att kunna säljas i slutet av livslängden för 300 000 kr.

Maskinen kommer att producera och sälja 30 000 burkar ärtor om året. Försäljningspriset kommer att vara 13 kr per burk och för att kunna producera dessa burkar behöver företaget råvaror som kostar 4 kr per burk.

Maskinen kommer att underhållas för 10 000 kr om året.

Företagets kalkylränta är 15%.

- a) Beräkna investeringarnas payoff-tid. (1P)
- b) Beräkna investeringarnas nuvärde. (2P)
- c) Beräkna investeringarnas annuitet. (2P)
- d) Jämför och bestäm vilken av de två investeringarna som är bäst. Motivera ditt val av metod. (1P)

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Investering 1

$$G=1200\ 000$$

$$I=600\ 000$$

$$U=230\ 000$$

$$R=0$$

$$r=15\%$$

$$n=8\ \text{år}$$

$$\text{Paybacktid} = \frac{G}{I-U} = \frac{1200000}{370000} = 3,243\text{år}$$

$$\begin{aligned}\text{Nuvärde} &= -G + (I-U) \frac{1-(1+r)^{-n}}{r} + R(1+r)^{-n} = \\ &= -1200000 + 370000 \frac{1-(1+0,15)^{-8}}{0,15} = 460\ 309\ \text{kr}\end{aligned}$$

$$\text{Annuitet} = \text{Nuvärde} * \frac{r}{1-(1+r)^{-n}} = 460309 * \frac{0,15}{1-(1+0,15)^{-8}} = 102\ 580\ \text{kr}$$

Investering 2

$$G=1000\ 000$$

$$I=390\ 000$$

$$U=130000$$

$$R=300\ 000$$

$$r=15\%$$

$$n=7\ \text{år}$$

$$\text{Paybacktid} = \frac{G}{I-U} = \frac{1000000}{260000} = 3,846\text{år}$$

$$\begin{aligned}\text{Nuvärde} &= -G + (I-U) \frac{1-(1+r)^{-n}}{r} + R(1+r)^{-n} = \\ &= -1000000 + 260000 \frac{1-(1+0,15)^{-7}}{0,15} + 300\ 000 * (1+0,15)^{-7} = 194\ 490\ \text{kr}\end{aligned}$$

$$\text{Annuitet} = \text{Nuvärde} * \frac{r}{1-(1+r)^{-n}} = 194490 * \frac{0,15}{1-(1+0,15)^{-7}} = 46\ 748\ \text{kr}$$

d) Annuitetsmetoden eftersom det är olika ekonomisk livslängd på maskinerna.

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 6: Bokföring (4 Poäng)

Aktiebolaget Lin & Köp vill ha hjälp med bokföring av följande affärshändelser samt uppgift om resultat för verksamhetsåret:

1. Faktura från AB Svensson & Co på 90 000 kr varav moms 18 000 kr som avser inköp av varor.
2. Faktura skickas till kund för utfört arbete 260 000 kr varav moms 52 000 kr.
3. Betalning från kund kommer in på Plusgiro med beloppet 260 000 kr.
4. Betalning till AB Svensson & Co 90 000 kr via Plusgiro.
5. Momsen redovisas mot momsredovisningskonto. Momsen redovisas en gång per år och betalas nästkommande år.
6. Beräkna företagets resultat efter transaktionerna:

RESULTAT: $208000 - 72000 = 136000$

<u>1920 Plusgiro</u>		<u>1510 Kundfordringar</u>		<u>2440 Leverantörsskulder</u>	
3)260000	4)90000	2)260000	3)260000	4)90000	1)90000
<u>2610 Utgående moms</u>		<u>2640 Ingående moms</u>		<u>2650 Redovisning av moms</u>	
5)52000	2)52000	1)18000	5)18000	5)18000	5)52000
<u>3010 Försäljningsintäkt</u>		<u>4010 Varuinköp</u>			
	2)208000	1)72000			

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 7: Periodisering (4 Poäng)

Du ska hjälpa Anfang AB att genomföra periodiseringen vid bokslutet 2012:

- Under juli har Anfang betalat 12 000 kr i försäkringspremie som gäller för tiden 2012-11-01 och ett år framåt.
12 000 kr/ 12 månader = 1 000 kr/månad. 2 månader för 2012 resten flyttas till 2013. Detta blir då en interimsfordran och förs in på det kontot.
- Anfang har lånat ut pengar till en kund. Räntan kommer kunden inte att betala förrän 2013-02-28. Eftersom lånet togs innevarande verksamhetsår ska man räkna ut hur mycket ränta som ska hänföras till 2012. Kunden har lånat
200 000 kr 2012-02-28 och räntan är 12%.
*200 000 * 12% = 24 000/12 månader = 2 000/månad. Kunden har lånat under 10 månader 2012 = 20 000 kr i ränta. Dessa intäkter har uppstått under 2012 och måste bokas upp i bokslutet för korrekt resultat (även om kunden inte har betalat).*
- Anfang har fått 60 000 kr i förskott från kund. Dessa pengar avser arbete som Anfang ska utföra först under 2013. Vi bortser ifrån moms.
Intäkterna finns med i bokföringen men arbetet för intäkten är inte genomfört ännu. Arbetet skall bokföras 2013 vilket ger att det införs som interimsskulder 2012.
- Samtalsavgifter för telefon under fjärde kvartalet har inte betalats eftersom räkningen erhålls först i början av 2013. Räkningen uppskattas till 6 000 kr.
Kostnader som uppstått under 2012 men som inte finns med i bokföringen måste bokas upp. Därmed ökar kostnad för Telefon och Porto samt Interimsskulder.
Saldo på respektive konto ser ut på följande sätt innan inför periodiseringarna.

<u>1730 Interimsfordringar</u> 1)10000 2)20000	<u>2990 Interimsskulder</u> 3)60000 4)6000	<u>3010 Försäljningsintäkter</u> 3)60000 1 300 000
<u>6210 Telefon och Porto</u> 27 000 4)6000	<u>6310 Försäkringskostnader</u> 42 000 1)10000	<u>8300 Ränteintäkter</u> 18 000 2)20000

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 8: Produktkalkylering (6 Poäng)

AB Kugelberg är ett litet företag som ligger i Klippan och tillverkar två olika sorters skolväskor. Företaget har under många år varit lönsamt tack vare att antalet födda barn i början av 90-talet har varit ovanligt stort vilket har medfört en stor efterfrågan av företagets produkter.

En av skolväskorna är "Ryggsäck" och den andra är en dyrare variant av skolväska som lite "Lyxig".

"Ryggsäck" och "Lyxig" tillverkas i en speciell verkstad, där enbart dessa modeller tillverkas. Materialet till "Ryggsäck" köps in av en lokal tillverkare och kostar 55 kr/skolväska. Materialet till "Lyxig" köps in från en exklusiv tillverkare i Italien för det lite högre priset 110 kr/skolväska. Dessutom köps blixtlås in från Göteborg. Båda skolväskorna använder samma typ av blixtlås och de kostar 15 kr/skolväska inklusive transport. Kostnader för inkommande lager, hantering och inköp uppgår till 163 200 kr/år.

Tillverkningen sker i en modern verkstad där nästan allt är automatiserat. Eftersom "Lyxig" har fler detaljer än "Ryggsäck" behöver den längre maskintid och tar därmed 30 min/styck i maskinen. "Ryggsäck" tar 21 min/styck i maskinen. När de är klara i maskinen, slutför Alexander själv bearbetningen av skolväskorna, vilket utnyttjar direkt lön för 14 kr per skolväska oavsett modell. De totala tillverkningsomkostnaderna uppgår till 252 000 kr/år.

Affärsomkostnaderna uppgår till 65 000 kr/år. "Ryggsäck" tillverkas i 1 500 exemplar medan "Lyxig" tillverkas i 3 000 exemplar.

- a) Beräkna självkostnaden för produkten "Ryggsäck" och "Lyxig" med hjälp av en påläggskalkyl med direkt material som påläggsbas för materialomkostnaderna, direkt lön som påläggsbas för tillverkningsomkostnaderna och tillverkningskostnad som påläggsbas för affärsomkostnaderna. (3P)

- b) Beräkna självkostnaden för produkten "Ryggsäck" och "Lyxig" med hjälp av en påläggskalkyl med direkt material som påläggsbas för materialomkostnaderna, maskintid som påläggsbas för tillverkningsomkostnaderna och antal skolväskor som påläggsbas för affärsomkostnaderna. (3P)

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Lösningförslag:

Direkta kostnader:

	Ryggsäck	Lyxig
dM/st	55+15 = 70 kr	110+15 = 125 kr
dL/st	14 kr	14 kr

Omkostnader:

Materialomkostnader, MO = 163 200 kr.

Tillverkningsomkostnader, TO = 252 000 kr.

Affärsomkostnader, AFFO = 65 000 kr.

Beräkning av totala påläggsbaser:

Totalt direkt material = $70 \cdot 1500 + 125 \cdot 3000 = 105\,000 \text{ kr} + 375\,000 \text{ kr} = 480\,000 \text{ kr}$

Totalt direkt lön = $14 \cdot 1500 + 14 \cdot 3000 = 21\,000 + 42\,000 = 63\,000 \text{ kr}$

Total maskintid = $21 \cdot 1500 + 30 \cdot 3000 = 31\,500 \text{ min} + 90\,000 \text{ min} = 121\,500 \text{ minuter}$
($252\,000 / 121\,500 = 2,074 \text{ kr/min}$)

Totalt antal sålda enheter = $1500 + 3000 = 4500 \text{ st}$

Beräkning av påläggssatser:

$$\text{MO-pålägg} = \frac{\text{MO}}{\text{Totalt dM}} = \frac{163\,200}{480\,000} = 0,34 = 34\%$$

$$\text{TO-pålägg} = \frac{\text{TO}}{\text{Totalt dL}} = \frac{252\,000}{63\,000} = 4,0 = 400\%$$

$$\text{TO-pålägg} = \frac{\text{TO}}{\text{Totalt maskintid}} = \frac{252\,000}{121\,500} = 2,074 \text{ kr/min}$$

$$\text{AffO-pålägg} = \frac{\text{AFFO}}{\text{tillverkningskostnad}} = \frac{65\,000}{958\,200} = 0,06784 = 6,78 \%$$

$$\text{AffO-pålägg} = \frac{\text{AFFO}}{\text{antal sålda enheter}} = \frac{65\,000}{4\,500} = 14,4 \text{ kr/enhet}$$

Självkostnadskalkyl [kr/st]:

	Ryggsäcken
dM	70
MO	23,8
dL	14,00
TO	56,00
Tillverkningskostnad	163,80
AFFO 6,78%	11,10
Självkostnad	174,90

Svar: Självkostnaden för en Ryggsäcken blir 174,90 kr.

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

	<u>Lyxig</u>
dM	125
MO	42,5
dL	14,00
TO	56,00
Tillverkningskostnad	237,50
AFFO, 6,78%	16,10
Självkostnad	253,60

Svar: Självkostnaden för en Lyxig blir 253,60 kr.

b)

	<u>Ryggsäcken</u>
dM	70,00
MO	23,8
dL	14,00
TO 2,072*21 min	43,55
Tillverkningskostnad	151,35
AFFO	14,44
Självkostnad	165,79

Svar: Självkostnaden för en Ryggsäcken blir 165,79 kr.

	<u>Lyxig</u>
dM	125,00
MO	42,5
dL	14,00
TO	62,22
Tillverkningskostnad	243,72
AFFO	14,44
Självkostnad	258,16

Svar: Självkostnaden för en Lyxig blir 258,16 kr.

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 9: Räkenskapsanalys(5P)

RESULTATRÄKNING (tkr)	2012	2011
Nettoomsättning	7124	6848
Råvaror	-2553	-2507
Övriga externa kostnader	-1430	-1499
Personalkostnader	-2345	-2213
Avskrivningar enligt plan	<u>-230</u>	<u>-216</u>
<i>Rörelseresultat</i>	566	413
Ränteintäkter	28	24
Räntekostnader	<u>-210</u>	<u>-51</u>
<i>Resultat efter finansiella poster</i>	384	386
Bokslutsdispositioner	-292	-206
Skatt på årets resultat	<u>-28</u>	<u>-54</u>
Årets resultat	64	126

BALANSRÄKNING (tkr)	12-12-31	11-12-31
TILLGÅNGAR		
<i>Anläggningstillgångar</i>		
Maskiner och inventarier	<u>982</u>	<u>936</u>
<i>Summa anläggningstillgångar</i>	982	936
<i>Omsättningstillgångar</i>		
Varulager	912	
Kundfordringar	1796	524
Kassa och Bank	<u>490</u>	<u>486</u>
<i>Summa omsättningstillgångar</i>	3198	1398
Summa tillgångar	4180	2334
EGET KAPITAL OCH SKULDER		
<i>Eget kapital</i>		
Bundet eget kapital		
Aktiekapital	240	240
Fritt eget kapital		
Balanserat resultat	158	103
Årets resultat	<u>64</u>	<u>126</u>
<i>Summa eget kapital</i>	462	469
<i>Obeskattade reserver</i>	772	480
<i>Långfristiga skulder</i>		
Banklån	<u>1846</u>	<u>482</u>
<i>Summa långfristiga skulder</i>	1846	482
<i>Kortfristiga skulder</i>		
Leverantörsskulder	469	314
Skatteskulder	178	161
Övriga skulder	206	192
Upplupna kostnader	<u>247</u>	<u>236</u>
<i>Summa kortfristiga skulder</i>	1100	903
Summa eget kapital och skulder	4180	2334

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

- Räkna ut företagets räntabilitet på totalt kapital för år 2012! (1P)
- Räkna ut företagets vinstmarginal för år 2012! (1P)
- Hur har företagets soliditet förändrats under räkenskapsåret 2012? (1P)

a) Resultat efter finansiella intäkter: $566 + 28 = 594$

Genomsnittligt TK 3257 $(4180+2334)/2=3257$

Räntabilitet på totalt kapital $594/3257=18,24\%$

b) Vinstmarginal $594/7124=8,33\%$

c) Soliditet (2013 är Bolagsskatten 22%)

$EK+(78\% \cdot \text{Obeskattade reserver})/\text{Totalt kapital}$

EK 1 januari $469+(480 \cdot 0,78)=843,4$

EK 31 december $462+(772 \cdot 0,78)=1064,16$

1 januari: $843,4/2334=36,14\%$

31 december $1064,16/4180=25,46\%$

- Företagets räntabilitet för totalt kapital var mycket högre år 2010 än vad den var 2012. Hur kan det komma sig att räntabiliteten sjunker trots att vinsten har varit ungefär lika stor under de båda åren? Vad hade krävts för att hålla räntabiliteten på samma nivå som år 2010? (2P) (Inga uträkningar krävs.)

Det totala kapitalet har i det närmaste fördubblats från 2334 till 4180. En oförändrad räntabilitet på totalt kapital hade krävt en rejäl vinstökning. Det är kundfordringar och varulager som har ökat.

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 10: (5 Poäng)

Intressenter

a) Vilka två intressenter anser du viktigast i företaget? Motivera!

Se intressentmodellen Sid 63 Nancy Holmström

Organisation

b) Vad är en linje-stabs-organisation? (1P)

Se Sid 96 Nancy Holmström

Organisation

c) Det är allt vanligare att företagen går över till en organisationsstruktur med divisioner, affärsområden och resultatenheter? Vad tror du är anledningen till detta? (2P)

Fokuserat på marknaden

Bra koll på intäkter och kostnader m.m.

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 11: Budgetering (3P)

Du är avdelningschef på ett teknikföretags utvecklingsavdelning. Hur skulle du vilja att budgetprocessen såg ut på företaget?

Beskriva t.ex. uppbyggnadsmetoden

Budgetarbetet

Remissrundan.

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Uppgift 12: (4P) Företagande

Nedan följer 8 påståenden. Du skall ta ställning till om respektive påstående är sant eller falskt. Korrekt besvarat påstående ger 0,5 poäng, felaktigt besvarat påstående ger -0,5 poäng. Du behöver inte besvara frågorna om du känner dig osäker. Uppgiften kan ge max 3 poäng, min 0. (Alltså inte -3 poäng)
LÄS TEXTERNA NOGA INNAN DU BESTÄMMER DIG FÖR DITT SVAR
(NOTERA FÖRUTSÄTTNINGARNA OVAN).

	Påstående	Sant/Ja	Falskt/Nej
1	Alla näringsidkare är bokföringsskyldiga	X	
2	En enskild firma är en fysisk person	X	
3	Det är delägarna i aktiebolaget som beskattas för aktiebolagets vinst.		X
4	Styrelsen i ett aktiebolag väljs av årsstämman (bolagsstämman).	x	
5	Aktiekapitalet kan förutom bankmedel utgöras av apportegendom.	X	
6	Det är delägarna i handelsbolaget som beskattas för handelsbolagets vinst.	X	
7	Ett aktiebolag måste stiftas av minst tre fysiska eller juridiska personer.		X
8	Du får veta att ett bolags direktavkastning är 3,5% vilket beräknas som senaste utdelningen delat med börskursen.	X	

AID-nummer: AID-number:	Datum: 2012-10-24 Date: 2012-10-24	Blad nr: Page no:
Kurskod: Course code:	Provkod: TEN1 Exam code: TEN1	

Formelblad

Slutvärdefaktor = $(1 + r)^n$
(även kapitaliseringsfaktor)

$$\text{Nuvärdefaktor} = \frac{1}{(1 + r)^n}$$

$$\text{Nuvärdesumma} = \frac{1 - (1 + r)^{-n}}{r}$$

(även nusummefaktor)

$$\text{Annuitetsfaktor} = \frac{r}{1 - (1 + r)^{-n}}$$